

Socialstyrelsens föreskrifter om bedömning av egenvård

SOSFS 2009:6

Bakgrund

Hälso- och sjukvård skall bedrivas så att den uppfyller kraven på god vård.

Det har förekommit brister i patientsäkerheten vid bedömning, i planeringen och i samverkan mellan huvudmännen när en hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård.

Därav **SOSFS 2009:6**

Hänsyn tagen till:

- Hälso- och sjukvårdslagen
- Socialtjänstlagen

- Landstingen och kommunerna ska ta fram samverkansrutiner
- Vårdgivaren ansvarar för att ta fram rutiner på verksamhetsnivå
- Rutinerna ska ingå i ledningssystemen för kvalitet

Grundläggande:

- Det gäller som regel patienter där fler vårdgivare deltar i vården
- Bedömningarna ska utgå från patientens hela situation och förutsättningar att utföra egenvården på ett säkert sätt.
- Planeringen ska, då det inte är uppenbart obehövt, göras i samråd med den enskilde, närstående, socialtjänsten, andra vårdgivare, vårdenheter, försäkringskassan eller andra aktörer, till exempel skolan, som kan komma att beröras av egenvården.

Definitionen av Egenvård och vilka bedömningar som ska göras:

- Om en åtgärd som normalt är hälso- och sjukvård och utförs av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal, kan överlåtas att utföras som egenvård av patienten själv, förälder eller annan lämplig person.
- Om behov av åtgärden kan finnas i ordinärt och särskilt boende, vid korttidsvistelse, daglig verksamhet och förskola/ skola.
- Här tydliggörs ansvaret som ligger kvar på behandlingsansvarig läkare/annan legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal och vad som måste göras i dessa fall.

Den individuella bedömningen

- Ordinationer t ex läkemedelshantering
- Vem ska göra bedömningen?
- Analys av risker och samråd
- Vuxna
- Barn
- Information
- Dokumentation

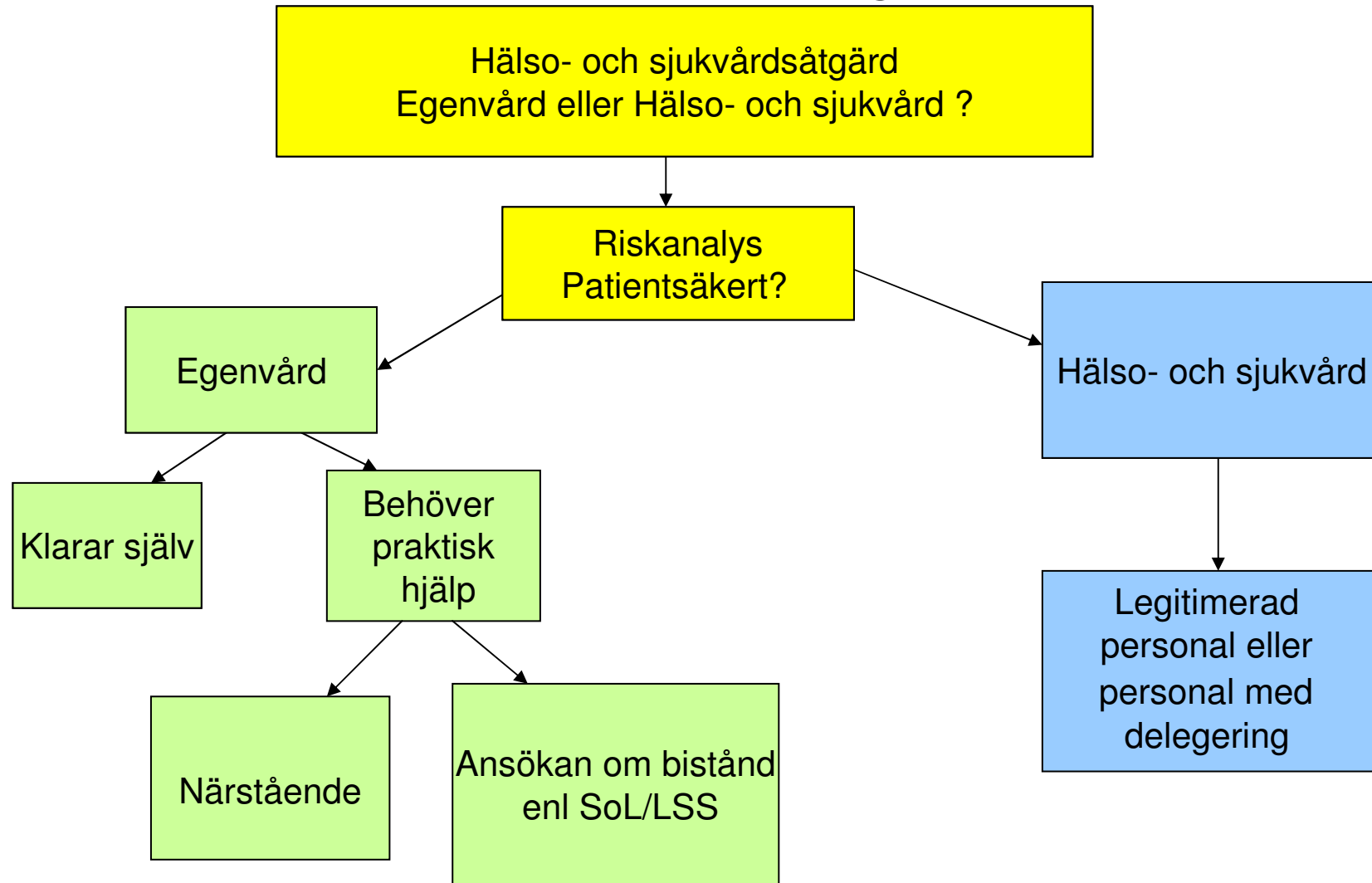
Vem gör bedömningen?

- Behandlande läkare eller annan legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal inom sitt ansvarsområde

När hälso- och sjukvårdsåtgärd inte kan bedömas som egenvård

- Om patienten/förälder eller annan person varken kan förstå eller ansvara för att åtgärden utförs på ett säkert sätt
- Om åtgärden förutsätter omfattande instruktion och handledd träning av ansvarig läkare eller annan legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal, är detta hälso- och sjukvård.

Flödesschema för bedömning och utförande av

Blankett för beslut

BESLUT OM EGENVÅRD/ hälso - och sjukvårdsåtgärd

enligt SOSFS 2009:6

Beslut kan endast fattas av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal, t ex. läkare, sjuksköterska, arbetsterapeut och sjukgymnast.

Bedömning av egenvård/ hälso - och sjukvårdsåtgärd för:

Namn:	Personnummer:	
Beslut fattat av:	Befattning:	
Enhet:		
År, datum:		
Omprövning av detta beslut skall ske senast:		
Åtgärd som skall utföras:		
Åtgärden ges som egenvård då den utförs av:	☐ Patienten själv ☐ Närstående ☐ Personlig assistent	☐ Kommunal So/LSS-personal ☐ Personal från förskola/ skola ☐ Annan:
Då åtgärden ges som egenvård ges information och instruktion i form av:		
Ansvarig:		
Vid akuta situationer kontaktas:		
Vid övriga problem, förändringar i hälsotillstånd eller livsituation kontaktas:		
Om patienten har drabbats av eller utsatts för risk att drabbas av skada eller sjukdom i samband med egenvården kontaktas:		
Uppföljning av insatserna sker i form av:		

Åtgärden ges som hälso- och sjukvård då den utförs av:	☐ Kommunal hälso- och sjukvårdspersonal ☐ Regional hälso- och sjukvårdspersonal	☐ Personlig assistent ☐ Personal från förskola/ skola ☐ Annan:
Då åtgärden ges som hälso- och sjukvård ges information och instruktion i form av:		
Ansvarig:		
Vid akuta situationer kontaktas:		
Vid övriga problem, förändringar i hälsotillstånd eller livsituation kontaktas:		
Uppföljning av insatserna sker i form av:		

Underskrift beslutsfattare :

Tagit del av beslut
underskrift: patient/ företrädare :

Dokumentation i patientjournalen av beslut

- 1. vilka åtgärder som har bedömts som hälso- och sjukvård och vilka som har bedömts som egenvård
- 2. om patienten själv eller med hjälp av någon annan ska utföra egenvården och hur informationen och instruktioner till dem som ska utföra den egenvården ska ges
- 3. vad som ska göras och vem som ska kontaktas om risk för skada i samband med egenvården eller om patientens situation förändras
- 4. hur och när bedömningen av egenvården ska följas upp och omprövas

Blankett för beslut finns på:

<http://www.vgregion.se/upload/Regionkanslierna/VG%20Prim%c3%a4rv%c3%a5rd/Blankett%20Beslut%20om%20egenv%c3%a5rd.pdf>

Ledningssystem för kvalitet och patientsäkerhet

- Varje vårdgivare/förvaltning ska säkerställa att verksamhetens ledningssystem innehåller rutiner för bedömning, samråd och planering i samband med egenvård.
- Ansvar att inom sin organisation informera och förvissa sig om att berörda har kännedom om rutinens innehåll
- Eventuell tolkning av rutinen vid tvist sker i första hand i de delregionala samverkansforum som finns mellan huvudmännen.